



Република Србија  
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД  
Рев 2421/2021  
29.03.2023. године  
Београд

## У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Драгане Маринковић, председника већа, Марине Милановић и Зорице Булајић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Милан Петровић, адвокат из ..., против тужене ББ из ..., ради утврђења права својине и накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 771/20 од 15.12.2020. године, у седници већа одржаној 29.03.2023. године, донео је

## ПРЕСУДУ

**ОДБИЈА СЕ**, као неоснована, ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 771/20 од 15.12.2020. године, у преиначујућем делу.

## Образложење

Пресудом Вишег суда у Крушевцу П 229/19 од 02.10.2019. године, ставом првим изреке, утврђено је према туженој да је тужилац по основу изградње и правноснажне пресуде Вишег суда у Крушевцу П 22/12 од 04.02.2014. године сувласник у уделу од 1/8 к.п. бр. .../... КО ... укупне површине 0.38,98 ха од чега земљиште под зградом – објектом у површини од 0.05,11 ха, земљиште под зградом – објектом у површини од 0.04,31 ха, земљиште под зградом – објектом у површини од 0.04,26 ха, земљиште под делом зграде – објектом у површини од 0.00,02 ха и земљиште уз зграду – објекат у површини од 0.25,28 ха; у делу од 1/2 објекта зграде А-2 у изградњи спратности П+6 у стамбено – пословном комплексу „...“ постојећој на к.п. бр. .../... КО ...; у уделу од ½ таванског простора у објекту – згради Б-1 укупне површине 430,76 м<sup>2</sup> у стамбено пословном комплексу „...“ постојећој на к.п. бр. .../... КО ... и обавезана тужена да то призна и преда тужиоцу у државину ове непокретности. Ставом другим изреке одбијен је тужбени захтев тужиоца да се тужена обавезе да му на име накнаде штете исплати износ од 105.000,00 евра у динарској противвредности по продајном курсу НБС на дан исплате са затезном каматом по стопи коју одређује ЕЦБ на ЕУР у динарској противвредности по средњем курсу на дан исплате почев од 07.03.2014. године па до коначне исплате, као неоснован. Ставом трећим изреке обавезана је тужена да тужиоцу на име накнаде парничних трошкова исплати износ од 472.750,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж 771/20 од 15.12.2020. године, ставом првим изреке преиначена је пресуда Вишег суда у Крушевцу П 229/19 од 02.10.2019. године тако што је одбијен тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се према туженој утврди да је сувласник на непокретностима ближе опредељеним ставом првим изреке првостепене пресуде и одлучено да свака странка снови своје трошкове поступка. Ставом другим изреке одбачена је жалба тужене изјављена на став други изреке првостепене пресуде као недозвољена.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, у преиначујућем делу ревизију је благовремено изјавио тужилац због погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у смислу одредбе члана 408. ЗПП и закључио да ревизија тужиоца није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а ревизијом се не указује на битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. ЗПП учињене у поступку пред другостепеним судом.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац и ВВ су по основу уговора о купопродаји Ов. .../... од 14.09.2004. године носиоци права коришћења у уделима од по 1/2 на кат. парцели .../... КО ..., а по окончању управног поступка конверзије 2012. године постали су сувласници наведене катастарске парцеле у истим уделима. Правноснажним решењима надлежног органа Управе Општине Крушевац број 351-1428/2004-01 и 351-10093/2005-01 као инвеститорима дозвољена им је изградња стамбено – пословних објеката А-1, А-2, Б-1, Б-2 и Ц као и подземне гараже, све на к.п. бр. .../... КО .... Уговором о регулисању међусобних права и обавеза закљученим 10.05.2010. године извршили су деобу сувласничке ствари на начин што су утврдили у којим објектима и пословним деловима зграде ће свако од њих бити искључиви власник тако да је овим споразумом тужилац требало да постане искључив власник посебних делова у зградама А-1, Б-1, Б-2 као и зграде А-2 у изградњи. Пресудом Вишег суда у Крушевцу П 22/12 од 04.02.2014. године утврђено је према туженом ВВ право својине тужиоца по основу уговора о регулисању међусобних права и обавеза од 10.05.2010. године на деловима зграда А-1, Б-1, Б-2 и искључиво власништво, као инвеститора, зграде А-2 и таванског простора у зградама Б-1 и А-2, све у оквиру стамбено пословног комплекса „...“, постојећег на кат. парцели .../...које утврђење је тужени обавезан да призна и трпи. Као умешач у овом поступку учествовала је и овде тужена.

Пресудом Вишег суда у Крушевцу П 19/12 од 26.03.2013. године обавезан је ВВ да овде туженој исплати износ од 105.000,00 евра у динарској противвредности са каматом по стопи коју прописује ЕЦБ у динарској противвредности почев од 07.09.2012. године па до коначне исплате. Обзиром да тужени ВВ није измирио своју обавезу из ове извршне исправе овде тужена је као извршни поверилац покренула пред Основним судом у Крушевцу извршне поступке ради намирења новчаног потраживања на непокретностима извршног дужника ВВ у којим поступцима је закључцима Основног суда у Крушевцу од 18.12.2013. године и 26.02.2014. године туженој

додељене и предате непокретности које су предмет ове парнице, а које су, како произилази из списка овог извршног поступка, биле у ванкњижном власништву извршног дужника ВВ. Како је у поседу наведених непокретности било треће лице овде тужилац, то је закључком извршног суда од 07.05.2014. године њему наложено да испразни од лица и ствари непокретности које су у извршном поступку припале туженој и преда их у државину извршном повериоцу овде туженој што је и учињено.

У извршном поступку који је вођен по предлогу овде тужене као извршног повериоца против ВВ као извршног дужника, а ради наплате новчаног потраживања на непокретностима извршног дужника тужилац је као треће лице изјавио приговор који је одбијен решењем Основног суда у Крушевцу од 20.02.2014. године. Извршни суд није међутим упутио овде тужиоца као треће лице да покрене парницу ради утврђења извршења недопуштеним.

На основу овако утврђеног чињеничног стања првостепени суд је оценио да је тужбени захтев тужиоца основан и да је тужилац сувласник непокретности које су у извршном поступку додељене и предате у посед туженој из разлога што је тужилац са ВВ био сувласник катастраске парцеле .../... на којој су, као суинвеститори изградили објекте – зграде и тако постао сувласник изграђених објеката. Физичку деобу сувласничких ствари извршили су уговором о регулисању међусобних права и обавеза од 10.05.2010. године на начин да је тужилац постао искључиви власник и држалац објеката – зграде А2 у изградњи и таванских простора у објектима – зградама Б1 и А2 постојећим на катастраској парцели .../..., што је утврђено и правноснажном судском одлуком од 04.02.2014. године. Стога је првостепени суд на основу члана 20. и 21. Закона о основама својинскоправних односа и члана 2. став 1. тачке 22. и 30. Закона о планирању и изградњи („Службени гласник РС“ бр. 47/03 ... 39/09), важећег у време добијања одобрења за градњу и идентичних одредби касније важећег Закона о планирању и изградњи („Службени гласник РС“ бр. 72/09 са изменама и допунама) утврдио право сувласништва тужиоца на непокретностима које су сада у власништву тужене.

Другостепени суд је заузео другачије правно становиште. Навео је да је тужена право својине на спорним непокретностима стекла на оригинарни начин, правноснажношћу решења о досуђењу донетог у извршном поступку након спроведене јавне продаје чиме је тужиоцу престало право својине у смислу члана 45 Закона о основама својинскоправних односа. Такође је сматрао да није од утицаја на право својине тужене чињеница да у време досуђења тужилац није био извршни дужник већ треће лице јер тужилац није покренуо поступак за утврђење недопустивости извршења на предметним непокретностима. Пошто је утврдио да је тужена стекла право својине одлуком државног органа другостепени суд је одбио захтев тужиоца за утврђење права сусвојине на истим непокретностима јер сматра да су за то испуњени услови из чланова 20. и 45. Закона о основама својинскоправних односа.

Врховни касациони суд сматра да је правилно другостепени суд применио материјално право када је преиначио првостепену пресуду и одбио захтев тужиоца за утврђење права сусвојине на непокретностима које су туженој додељене у извршном поступку.

По оцени Врховног касационог суда правилно је другостепени суд закључио да је тужена право својине на непокретностима које су предмет тужбеног захтева стекла по одредбама члана 129, 130. и 131. Закона о извршењу и обезбеђењу („Службени гласник РС“, број 31/2011 са свим изменама и допунама), важећег у време спровођења извршења, односно да је тужена право својине на предметним непокретностима стекла одлуком државног органа на начин и под условима одређеним законом у смислу члана 20. став 2. Закона о основама својинскоправних односа. Тиме тужена не изводи своје право из права ранијих власника него из одлуке државног органа, извршног суда због чега се не ради о деривативном већ оригинарном начину стицања права својине. Стога је правилан закључак другостепеног суда да тужена не може изгубити своје право својине на непокретностима које су предмет ове парнице јер га је стекла у законитом поступку извршења.

Неосновано се у ревизији указује на значај чињенице да је тужилац правним послом стекао право својине које је потврђено и правноснажном судском одлуком из 2014. године, с обзиром да је тужена право својине стекла на оргинарни начин, одлуком извршног суда, због чега њено право својине не зависи од права својине претходника, а тиме ни тужиоца.

Тужилац као лице које претендује на право својине није покренуо парнични поступак ради утврђења недопуштености извршења на предметним непокретностима. Такво право је тужилац, као треће лице у извршном поступку био овлашћен да тражи односно да поднесе тужбу суду са таквим захтевом без обзира да ли га је на то упутио извршни суд или пропустио да то уради. Ово стога што одредба члана 50. ЗИО прописује овлашћење, а не и обавезу суда да у извршном поступку донесе решење о упуту трећег лица на парницу ради проглашења да је извршење на одређеним непокретностима недопуштено. Том и осталим одредбама ЗИО, као ни одредбама ЗПП није ограничено право трећег лица на подношење ове тужбе као излучне тужбе само на основу упута извршног суда. Треће лице је овлашћено да тужбу за недопустивост извршења поднесе без обзира на то да ли га је суд упутио на парницу или пропустио да то уради обзиром да се таквом тужбом штити право на имовину из члана 58. Устава Републике Србије, које је заштићено и чланом 1. Протокола 1. уз Европску конвенцију за заштиту људских права и основних слобода. Стога су наводи ревидента да без упута извршног суда није могао покренути парницу ради утврђења да је извршење у којем је туженој додељена спорна непокретност недопуштено неосновани.

Спорење ревидента да му је одлуком другостепеног суда повређено право на неометано уживање имовине зајемчено чланом 58. Устав Републике Србије и чланом 1. Протокола 1, Конвенцију о заштити људских права и основних слобода је неосновано. Ово стога што је ограничење права на имовину ради потребе вођења извршног поступка законом дозвољено, па је лишавање тужиоца имовине у конкретном случају имало легитимни циљ, наплату потраживања повериоца у извршном поступку, а пропуст тужиоца да покрене парницу ради утврђења да је извршење одређено на стварима које су се налазиле код њега недопуштено, такође, указује да није дошло до повреде права на имовину тужиоца на коју се неосновано ревизијом указује.

Из изнетих разлога на носнову члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија  
Драгана Маринковић, с.р.**

За тачност отправка  
Управитељ писарнице  
Марина Антонић